

Силабус освітнього компоненту ОК 8
Освітня програма «Менеджмент»
Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

**Управління конкурентоспроможністю на
автомобільному транспорті**
4 (осінній семестр)

Дата створення: 02.04.2021 р.

Викладач: Шинкаренко Володимир Григорович, д.е.н., професор

Кафедра: Менеджменту

Контактний телефон: 050-022-87-71 (моб.)

E-mail: svg@khadi.kharkov.ua

Обсяг освітнього компонента: 4 кредита (120 годин)

Короткий зміст освітнього компоненту: Дисципліна спрямована на формування професійних навичок щодо розробки ефективної системи управління конкурентоспроможністю суб'єктів господарювання, формування конкурентних переваг і забезпечення на їх основі управлінських рішень щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Метою дисципліни є формування у аспірантів здатності до проведення досліджень в галузі управління конкурентоспроможністю в підприємстві та отримання теоретичних знань та практичних навичок в реалізації функцій управління конкурентоспроможністю. Об'єктом дослідження є процес управління конкурентоспроможністю на підприємстві. Предметом дослідження інструменти та методи реалізації функцій управління конкурентоспроможністю в підприємстві в умовах значної невизначеності зовнішнього середовища.

Передумови для вивчення освітньої компоненти: ОК4 – методологія наукової діяльності, ОК6 – методи дослідження в економіці та менеджменті, ОК7 – теорія і методологія менеджменту на автомобільному транспорті.

Компетентності: -

дисципліна робить внесок у формування наступних загальних і спеціальних компетенцій:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 – Формування системного наукового/мистецького світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК 2 – Здатність до критичного та абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами, генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань.

ЗК3 – Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень.

ЗК4 - Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою.

ЗК6 - Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК1 - Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту.

СК2 - Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері менеджменту.

СК3 - Здобуття глибинних знань з менеджменту, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, походження, розвитку та будови організації, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції., оволодіння науковою термінологією.

СК4 – Набуття універсальних навичок дослідника у сфері менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

СК6 - Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

СК7 - Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

СК9 – Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.

СК10 – Здатність формулювати задачі моделювання, застосовувати статистичні методи і моделі для аналізу об'єктів і процесів у сфері менеджменту.

СК11 – Здатність до комплексного та системного управління діяльністю підприємств автомобільного транспорту в умовах конкуренції.

СК12 - Розуміння теоретичних та методологічних засад, що

лежать в основі дослідження проблем у галузі управління підприємствами транспорту, розвитку і вдосконалення транспортної системи України, міжнародних транспортних коридорів, транспортно-логістичних систем.

Результати навчання:

ПРН2 – Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.

ПРН4 – Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

ПРН7 – Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту.

ПРН9 – Обирати та використовувати загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі менеджменту.

ПРН10 – Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

ПРН11 – Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

ПРН12 – Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту за видами економічної діяльності (автомобільний транспорт та логістика), описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх дослідження.

ПРН13 - Здійснювати дослідження проблем у галузі управління підприємствами транспорту, розвитку і вдосконалення транспортної системи України, міжнародних транспортних коридорів, транспортно-логістичних систем.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		
		ЛК	ПЗ	СР
1	ЛК Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю автотранспортних підприємств	2		
	СР			10
2	ЛК Система управління конкурентоспроможністю автотранспортних підприємств	2		
	СР			10
3	ЛК Маркетингове середовище функціонування автотранспортних підприємств	2		
	СР			10

4	ЛК Оцінка конкурентоспроможності автотранспортних послуг	2		
	СР			10
5	ЛК Оцінка конкурентоспроможності автотранспортних підприємств	2		
	ПЗ		2	
	СР			14
6	ЛК Управління конкурентоспроможності на верхньому стратегічному рівні	2		
	ПЗ		2	
	СР			14
7	ЛК Формування господарського портфелю підприємства	2		
	ПЗ Розробка альтернатив розвитку підприємства		2	
	СР			14
8	ЛК Організація і планування діяльності бізнес-процесів підприємства	2		
	ПЗ		2	
	СР			14
Разом	ЛК	16		
	ПР (СЗ)		8	
	СР			96

Форми і методи навчання

Основними формами навчання є: лекції, практичні заняття, тренінгові заняття, конкурси і змагання, які проводилися:

- з використанням традиційних методів – засвоєння матеріалу зі слів викладача, без обговорення та опитування; методів ілюстрацій і демонстрацій;
- з використанням інтерактивних методів – у режимі бесіди з викладачем, спілкуванні в групі, моделюванні життєвих і професійних ситуацій, створенні ситуації пошуку, суперечностей, сумніву та самооцінки своїх дій, спільного розв'язання проблем.

Методи та критерії оцінювання результатів навчання

В процесі навчання використовувалися наступні методи контролю знань: поточний – на протязі проведення практичних занять, контрольних робіт, виконанні творчих робіт, перевірки правильності виконання практичних занять; підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту. Максимальна кількість балів, що може отримати при контролі аспірант складає 100 балів.

Розподіл балів за формами контролю

Об'єкти оцінювання	Темати занять								Іспит	Усього
	1	2	3	4	5	6	7	8		
творча активність										20
уміння					5	5	5	5		20
знання	10				10				40	60
разом										100

Критерії оцінки творчих досягнень аспіранта

Види творчих досягнень аспіранта	Кількість балів
Підготовка доповідей, рефератів, презентацій	3
Написання тез доповідей і розміщення їх матеріалах конференцій	6
Підготовка алгоритмів вирішення типових завдань	4
Підготовка алгоритмів вирішення інноваційних завдань	5
Активність на заняттях	2

Критеріями оцінки виконання практичних занять прийнято: наявність вірних відповідей на поставлене завдання та знань щодо сутності отриманих результатів.

Теоретичні знання перевіряються тестовою формою. На іспит передбачено виконання 20 тестових завдань. За правильну відповідь на кожне завдання нараховується 2 бали.

Загальний рейтинг аспіранта із засвоєння усіх видів занять визначається за 100 бальною шкалою у відповідності з нижчеприведеною таблицею:

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання		
Сума балів за всі види навчальної дисципліни	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	D	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	

Максимальна кількість балів в цілому за дисципліною становить 100 балів. Студент отримує іспит при накопиченні мінімального порогу в 60 балів.

Політика курсу:

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього

процесу ХНАДУ»
(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0_1_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат»
(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ»
(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0_1_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Ансофф И. Стратегическое управление. Сокр. пер. с англ. М.: Экономика, 1989. 519 с.
2. Портер М. Конкуренция: Пер. с англ.: Уч. пос. М.: Издательский дом «Вильямс», 2000. 483 с.
3. Томпсон-мл. А., Стрикленд А. III Стратегический менеджменту концепции и ситуации для анализа. 12е издание. Пер. с англ. М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. 928 с.
4. Кузьмін О.Є. Менеджмент: практичні і лабораторні заняття: навч. посібник / О.Є. Кузьмін, І.С. Процик, Х.С. Передало, Р.З. Дарміць. – 4-те видання, доп. і переробл. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 172 с. Ансофф И. Стратегический менеджмент. Классическое издание / Пер. с англ. СПб.: Питер, 2009. 344 с.
5. Криворучко О.М. Процесно-орієнтоване управління підприємством: гармонізація на основі якості. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 180 с.
6. Теоретичні, методичні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств: методологія / за загальної редакцією професора О.Г. Янкового. Одеса, Атлант, 2017. 514 с.
7. Дмитрієв І.А., Кірчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства. Навчальний посібник. Харків, 2020. 340 с.
8. Жигулін О.А. Управління конкурентоспроможністю підприємствами аграрної сфери. [Монографія], 2016. 328 с.
9. Шинкаренко В.Г. Маркетингова діяльність автотранспортного підприємства. Навчальний посібник. Х.: ХНАДУ, 2012. 424 с.
10. Шинкаренко В.Г., Жарова О.М., Криворучко О.М. Аналіз господарської діяльності автотранспортних підприємств. Підручник: ХНАДУ, 2015. 388 с.
11. Шинкаренко В.Г. Управління конкурентоспроможністю автотранспортного підприємства. Навчальний посібник. Харків. ХНАДУ, 2021.
12. Enterprise management in VUCA conditions / Popova N., Shynkarenko V., Kryvoruchko O., Zeman Z. The Economic Annals-XXI

Journal. 2018. № 170(3–4). P. 27–31. DOI: 10.21003/ea.V170-05. URL: <http://soskin.info/en/ea/2018/170-3-4/Economic-Annals-contents-V170-05> (Scopus)

13. Kryvoruchko O., Shynkarenko V., Popova N. Quality Management of Transport Services: Concept, System Approach, Models of Implementation. *International Journal of Engineering & Technology*. 2018. Vol. 7, № 4.3. P. 472-476. URL: <https://www.sciencepubco.com/index.php/ijet/article/view/19919> (Scopus)

14. Shynkarenko V., Kryvoruchko O., Fedotova I. Competitiveness Management in Motor Transport Enterprises. Управление конкурентоспособностью в автотранспортных предприятиях. *Fifteenth Scientific and Practical International Conference “International Transport Infrastructure, Industrial Centers and Corporate Logistics” (NTI-UkrSURT 2019)*. Vol. 67. URL: <https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2019/08/contents/contents.html>. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196704011>

15. Popova N.V., Shynkarenko V.G. Development of the stakeholder marketing at the enterprises in transportation and logistic system. *Marketing and Management of Innovations*. 2016. № 3. P. 66–75. URL: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/journals/2016/3/66-75> (Web of Science)

16. Fedotova I., Shynkarenko V., Kryvoruchko O. Development of the Viable System Model of Partner Relationship Management of the Company. *International Journal of Engineering & Technology*. 2018. Vol. 7, № 4.3. P. 445-450.

17. Шинкаренко В.Г. Совершенствование структуры управления конкурентоспособностью автотранспортных предприятий. *Економіка транспортного комплексу: Зб. наук. праць*. Х.: ХНАДУ, 2019, Вип. 33. С. 5-31.

18. Шинкаренко В.Г., Криворучко О.М. Концептуальная модель управления диверсифицированным предприятием и его конкурентоспособностью. *Економіка транспортного комплексу: Зб. наук. праць*. Х.: ХНАДУ, 2019, Вип. 34. С. 5-22.

19. Шинкаренко В.Г. Концепція вдосконалення управління конкурентоспроможністю автотранспортних підприємств. *Економіка транспортного комплексу: Зб. наук. праць*. Харків: ХНАДУ, 2020, С. 95-112.

20. Dincer H., Yüksel S. (Eds.). *Management Strategies to Survive in a Competitive Environment: How to Improve Company Performance*. Springer, 2021. 412 p.

21. Hitt M.A., Ireland R.D., Hoskisson R.E. *Strategic Management: Competitiveness and Globalization: Concepts and Cases* : 13th Edition. Cengage Learning, 2020. 770 p.

22. Brondoni S.M. *Competitive Business Management. A Global Perspective*. Routledge, 2019. 228 p.

23. Hanson D., Hitt M.A., Ireland R.D., Hoskisson R.E. *Strategic*

Management: Competitiveness and Globalisation. South Melbourne, Victoria: Cengage Learning, 2017. 567 p.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс:

<https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1046>

2. <http://laborsta.ilo.org> – «LABORASTA: ILO Bureau of Statistics Databases»

3. www.emeraldinsight.com/md.htm

4. www.themanager.org – «The Manager»

5. www.ilir.umich.edu/lagn/

6. www.interscience.wiley.com